

Verborgen kennisbronnen van leerlingen

Leerlingen kunnen méér dan je denkt. Want ook buiten school hebben ze van alles opgestoken: thuis en bij familie, op straat, in contact met vrienden en vriendinnen, in zwerftochten op het internet, in sportclubs, in de BSO, in kerkelijk verband, et cetera. Leerlingen kunnen dus putten uit verborgen kennisbronnen, of liever gezegd: ze kunnen uit kennisbronnen putten waar je als leraar geen weet van hebt. Het risico is dan dat leraren te weinig inspelen op datgene wat de leerling al weet en kan. Of erger nog, er kan storende discontinuïteit optreden tussen de schoolse en buitenschoolse belevingswereld van het kind.

In de jaren 2018-2020 hebben leerkrachten van Amsterdamse basisscholen samen met UvA-onderzoekers een project gedaan dat tot doel had die verborgen kennisbronnen aan te boren en leerlingen in staat te stellen die buitenschoolse kennis en bekwaamheden in te brengen in de klassesituatie. November 2020 werd een *Praktijkboek* gepubliceerd waarin leraren worden voorgelicht over de uitkomsten van het project.¹ Verder wordt in onderstaand tekstkader een overzicht gegeven van de belangrijkste documenten van het project.

1. Projectbeschrijving

1.1 Projectleiding: Judith 't Gilde & Monique Volman (Universiteit van Amsterdam)

1.2 Documentatie van de projectfinanciers: <https://www.nwo.nl/projecten/40518500008-0>, alsmede <https://www.nro.nl/onderzoeksprojecten/gebruik-maken-van-de-verborgen-buitenschoolse-kennisbronnen-van-leerlingen-0>

1.3 Documentatie van de projectpartners: <https://woa.kohnstamminstituut.nl/onze-projecten/gebruik-maken-van-verborgen-kennisbronnen/>; <https://woa.kohnstamminstituut.nl/onze-projecten/gebruik-maken-van-verborgen-kennisbronnen/theoretisch-kader/>; <https://woa.kohnstamminstituut.nl/onze-projecten/gebruik-maken-van-verborgen-kennisbronnen/producten/>

2. Videocollege en videoverslag

<https://www.youtube.com/watch?v=AmYgPNGUvKI> (videocollege Monique Volman 2017)

<https://woa.kohnstamminstituut.nl/wp-content/uploads/2020/04/kennisclip-funds-of-knowledge-cp.mp4> (beeldimpresies van het project, 2019)

3. Eindrapportage: *Gebruik maken van de verborgen buitenschoolse kennisbronnen van leerlingen voor socialisatie en persoonsvorming*. URL: <https://www.nro.nl/sites/nro/files/migrate/40.5.18500.008-eindrapportage.pdf>. Daarin zijn opgenomen:

3.1 (pp. 6-26): *Finding and using students' funds of knowledge in superdiverse primary schools; a collaborative action research project* (Submitted) (zie ook: <https://didactiefonline.nl/artikel/buitenschoolse-kennis-maakt-je-les-rijker>, 12/11/2019, 5/3/2020)

3.2 (pp. 27-61): The effects of using students' funds of knowledge on educational outcomes in the social and personal domain (gepubliceerd in *Learning, Culture and Social Interaction*, 2021, URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2210656120301434?via%3Dihub>)

3.3 (pp. 62-104): *Gebruik maken van de verborgen kennisbronnen van leerlingen, Praktijkboek* (2020). URL: <https://woa.kohnstamminstituut.nl/wp-content/uploads/2020/11/Praktijkboek-Buitenschoolse-Kennisbronnen-LR.pdf>

Wes Holleman

weblog onderwijs 21-4-2021

<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ *Gebruik maken van de verborgen kennisbronnen van leerlingen, Praktijkboek* (2020).

URL: <https://woa.kohnstamminstituut.nl/wp-content/uploads/2020/11/Praktijkboek-Buitenschoolse-Kennisbronnen-LR.pdf>